

نماگرهای اقتصادی صنعت بیمه

سخنران:
نسرین ابراهیمی

نماگرهای اقتصادی صنعت بیمه

یکی از پیش نیازهای ارتقای فعالیت های بیمه ای، شناخت دقیق ابعاد مختلف آن است. در این زمینه بیشتر بر استفاده از **شاخص های مالی** برگرفته از صورت های مالی شرکت های بیمه توجه می شود. اگرچه این شاخص ها از ابزارهای مهم و قوی در شناخت برخی جنبه های فعالیت های بیمه ای محسوب می شوند، اما لازم است برای بررسی جنبه های دیگر این فعالیت ها، از **نماگرهای اقتصادی** نیز استفاده شود.

در زنجیره داده-اطلاعات-دانش (Data, Information, Knowledge)، استخراج نماگرهای اقتصادی شرکت های بیمه از داده های صورت های مالی آن ها، فرآیند تبدیل داده به اطلاعات محسوب می شود.

نماگرهای اقتصادی، خروجی یک سیستم متوالی از حساب هایی هستند که **حساب های ملی** نامیده می شوند. حساب های ملی از «حساب تولید» شروع و به «حساب های ترازنامه» ختم می شود. نماگرهای اقتصادی خروجی «حساب تولید» عبارتند از:

❖ ستانده

❖ مصارف واسطه

❖ ارزش افزوده

در این سخنرانی نحوه استخراج نماگرهای اقتصادی خروجی «حساب تولید» و همچنین یکی از عوامل مهم تولید یعنی «**موجودی سرمایه**»، از صورت های مالی شرکت های بیمه مطابق با چارچوب حساب های ملی بیان می شود.

نماگرهای اقتصادی صنعت بیمه

ارزش ستانده ناخالص (Gross Output)

- ❑ ارزش مجموع خدماتی که توسط بنگاه به افراد و بنگاه های دیگر در یک دوره مالی عرضه می شود. بر این اساس، خدماتی که توسط بخشی از بنگاه به بخشی دیگر از آن ارائه می شود، ارزش ستانده محسوب نمی شود. عنوان ناخالص به معنی آن است که هزینه استهلاک از آن کسر نشده است.
- ❑ ستانده معمولاً به ستانده اصلی و ستانده های فرعی تقسیم می شود. ستانده اصلی متناسب با فعالیت اصلی شرکت تعریف می شود.
- ❑ نزدیک ترین قلم به ارزش ستانده در صورت های مالی شرکت ها، **درآمدهای عملیاتی** است. این درآمدها در صورت مالی اساسی «سود و زیان» قرار دارد.
- ❑ در شرکت های بیمه به جای درآمدهای عملیاتی، **حق بیمه های دریافتی** بابت صدور بیمه نامه ها قرار می گیرد. در مقابل حق بیمه ها، **خسارت های پرداختی** وجود دارد که باید در محاسبه ارزش ستانده مورد توجه قرار گیرد.

- (خسارت دریافتی از بیمه گران اتکایی + درآمد کارمزد + حق بیمه صادره) = ستانده (اصلی) به قیمت پایه
(هزینه حق بیمه اتکایی واگذاری + خسارت های پرداختی)

نماگرهای اقتصادی صنعت بیمه

مصارف واسطه (Intermediate Consumption)

- ❑ ارزش همه کالاها و خدماتی که در یک دوره مالی در فرآیند تولید مورد استفاده قرار می گیرند، به مصرف می رسند، یا تغییر شکل می دهند. مواد و لوازم مصرف شدنی، انرژی و خدمات قراردادی از جمله مصارف واسطه قلمداد می شوند.
 - ❑ نزدیک ترین قلم به مصارف واسطه در صورت های مالی شرکت ها، هزینه های عملیاتی و هزینه های فروش، اداری و عمومی است. این هزینه ها در صورت مالی اساسی «سود و زیان» قرار دارد. در این زمینه باید توجه داشت که در انواع هزینه های مندرج در صورت سود و زیان، اقلامی وجود دارد که به هزینه واسطه تعلق دارد و اقلامی هم هست که از اجزای ارزش افزوده است. شناسایی و تفکیک این اقلام بر اساس مفاهیم، تعاریف و قواعد حساب های ملی انجام می شود.
- سایر (تبلیغات، خدمات فنی و پیمانکاری، تعمیر و نگهداری،...) + انرژی + لوازم مصرف شدنی + هزینه کارمزد = مصارف واسطه

نماگرهای اقتصادی صنعت بیمه

ارزش افزوده ناخالص (Gross Value Added)

- ❑ ارزش جدید ایجاد شده در فرآیند تولید، ارزش افزوده نامیده می شود. عنوان ناخالص به معنی آن است که هزینه استهلاک از آن کسر نشده است.
 - ❑ روش تولید (روش تفاضل) در محاسبه ارزش افزوده: تفاضل مصارف واسطه از ارزش ستانده.
 - ❑ روش درآمد (روش جمع) در محاسبه ارزش افزوده: مجموع هزینه عوامل تولید
- خالص سایر مالیات های بر تولید + مازاد عملیاتی + جبران خدمات کارکنان = ارزش افزوده (روش جمع)
- جبران خدمات: کلیه مبالغ پرداختنی نقدی و غیر نقدی به کارکنان بابت مشارکت در تولید را جبران خدمات می گویند. جبران خدمات پرداختنی، سهم نیروی کار از ارزش افزوده است.
 - مازاد عملیاتی: مازاد عملیاتی شامل سود یا بهره پرداختنی بابت تسهیلات و نظایر آن، و اجاره پرداختنی بابت دارایی تولید نشده است. مازاد عملیاتی بخشی از ارزش افزوده است که به عنوان سهم عامل تولید سرمایه در نظر گرفته می شود.
 - در مورد شرکت های بیمه ، خالص سایر مالیات های بر تولید موضوعیت ندارد.

نماگرهای اقتصادی صنعت بیمه

موجودی سرمایه (Capital Stock)

- سرمایه نهاده‌ای است که در فرآیند تولید به طور مکرر مورد استفاده قرار گرفته و عمر مفید آن معمولاً بیش از یک سال است. نهاده سرمایه یا موجودی سرمایه شامل ماشین‌آلات و تجهیزات، و ساختمان و تأسیسات است.
- ارقام **دارایی‌های ثابت** در صورت مالی اساسی «ترازنامه»، که تقریباً معادل موجودی سرمایه است، به صورت ارزش دفتری بوده و در نتیجه می‌تواند تفاوت قابل توجهی با ارزش روز آن‌ها داشته باشد.
- بهنگام کردن ارزش دارایی‌ها معمولاً مستلزم فرآیندهای پرهزینه و زمانبر است. با این حال، در صورتی که شرکت‌ها در یک دوره اقدام به تجدید ارزیابی دارایی‌ها کرده باشند، می‌توان با به‌کارگیری روش **موجودی‌گیری دائمی (PIM)** سری زمانی بهنگام موجودی سرمایه آن‌ها را برآورد کرد.

نماگرهای اقتصادی صنعت بیمه

نمونه موردی استخراج نماگرهای اقتصادی (شامل ستانده، مصارف واسطه، ارزش افزوده، موجودی سرمایه) یک شرکت بیمه از صورت های مالی

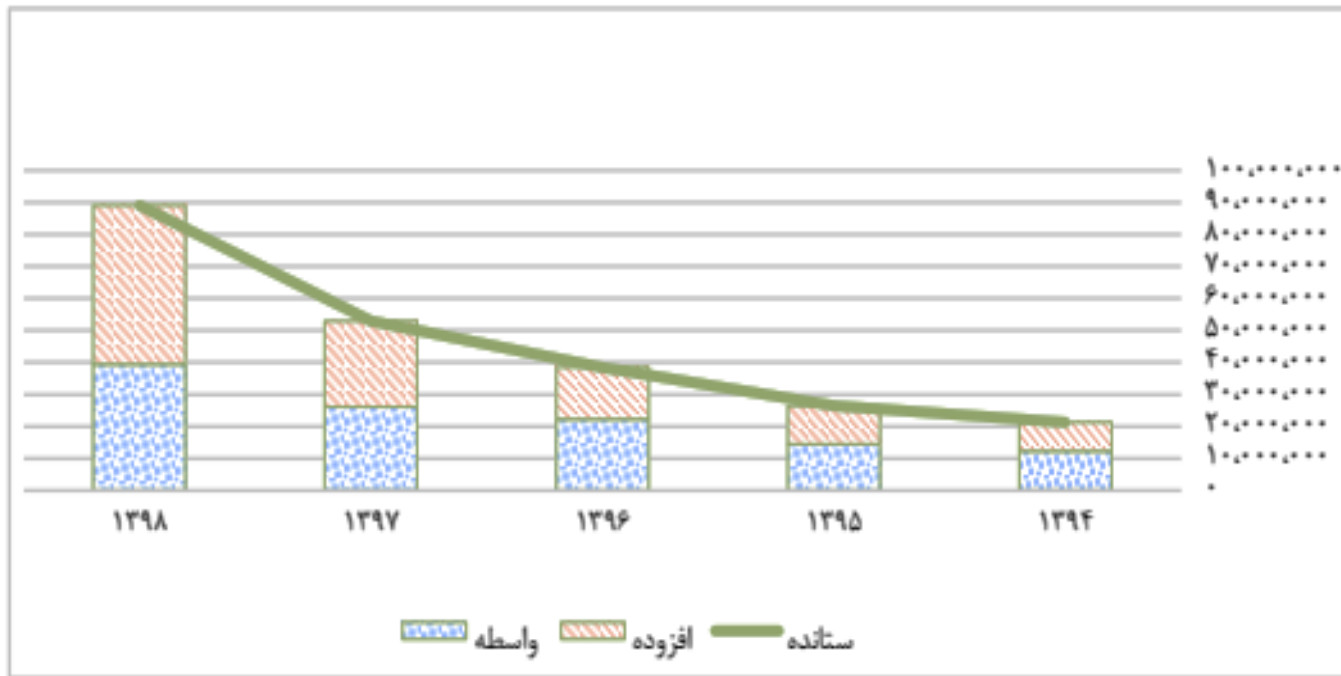
فایل الکترونیک صورت های مالی

چارچوب محاسباتی در قالب فایل اکسل

نماگرهای اقتصادی صنعت بیمه

ستانده و اجزای آن برای شرکت‌های بیمه در ایران (میلیون ریال) طی دوره ۱۳۹۴-۱۳۹۸

نماگرهای اقتصادی صنعت بیمه

ستانده و هزینه تولید صنعت بیمه در ایران طی دوره ۱۳۹۵-۱۳۹۸

1398	1397	1396	1395	
89164968	52982573	38475762	26422506	ستانده (میلیون ریال)
61778420	39143058	33305715	22737860	هزینه تولید (میلیون ریال)
39482626	26123671	22380361	14406798	مصارف واسطه (میلیون ریال)
21226342	12405523	10067256	7628200	جبران خدمات (میلیون ریال)
1069452	613864	858098	702862	استهلاک (میلیون ریال)
144	135	116	116	نسبت ستانده به هزینه تولید (درصد)

هزینه تولید شامل مصارف واسطه، جبران خدمات و استهلاک است.

با سپاسی از شما